

Karen Horsens' prædiken 3. søndag efter påske

Taler

Karen Horsens
Domprovst

Dato

7. maj 2006

Sted

Roskilde Domkirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Johannesevangeliet kapitel 14, vers 1-11

- 1 Der har på det sidste i aviser og fjernsyn været en del ståhej om fundet af et nyt evangelium, Judasevangeliet. Ganske nyt er det nu ikke, det er da nævnt i Gads danske Bibelleksikon fra 1965, men altså: pressen har ikke hørt om det før. Og så er sensationen jo lige på trapperne: skal man nu til at lave kristendommen helt om ? er der noget, man har holdt skjult for os ? og især: er dette ikke et nyt eksempel på, at der findes en masse gamle skrifter, der lige så godt kunne være med i Biblen og måske er meget bedre end dem, vi har, men som er blevet censureret væk af nogle stive gamle paver, der bare værnede om det vedtagne ?
- 5 man har i hvert fald fået fat i, at der i oldkirken var nogle såkaldte gnostikere, som havde nogle udmærkede tanker, der imidlertid blev undertrykt i kirken.
- 10

- Alt dette kan teologiske lærde naturligvis sige en masse om, og det gør de også; jeg skal ikke forsøge mig, men kan bare sige: jo, der var på Jesu tid og i tiden efter nogle mennesker, der kaldtes gnostikerne. Dette sære navn kommer af gnosis,
- 15 som betyder visdom, og gnostikerne, ja, det var mennesker, som havde fundet eller var på vej til at finde en højere visdom end den, der var andre beskåret. Ved spekulation og klogskab, ved inspiration eller meditation eller ekstase eller noget helt syvende mente de at kunne nå frem til frelse, nå op over alt det almindelige, op hvor man skuede alle livets og dødens sammenhænge. Men man skulle altså først finde: vejen.
- 20

- Disse lærdomme, de blev ganske rigtigt afvist af kirken –. Og det var ikke et par gamle sure biskopper, der sad og censurerede det væk, de nu tilfældigvis ikke kunne lide. Men fordi Gud selv alle dage har haft hånd om tingene, vidste
- 25 kirken, at kristendom er noget ganske bestemt, ikke hvad som helst, folk synes kunne være interessant.

Jeres hjerter forfærdes ikke ! Tro på Gud og tro på mig ! Det lyder som
30 indledningen til en vældig prædiken, men det er en replik i en samtale. Det er
skærtorsdag aften . Jesus har sagt, han vil gå fra disciplene, og de er forvirrede og
fortvivlede, skønt han også har sagt, de skal se ham igen. Men hvorfor skal de
overhovedet skilles ? På det sted i samtalen, som vi lige læste et stykke af, har
Peter lige sagt: hvorfor kan jeg ikke gå med dig nu med det samme – jeg vil sætte
35 mit liv til for dig. Tilbuddet blev som bekendt afvist. Vi fæster os mest ved, at
Peter bruger så stærke ord, men ikke er så stærk endda, og det er jo noget, vi
kender. Men hovedsagen er måske en anden. Den nemlig, at disciplene ikke skal
opsøge martyriet, ikke skal prøve på at komme til at dø for Jesu skyld, for det
har han ikke brug for. Der er ikke noget, de skal hjælpe ham med at gøre, for han
40 gør selv det, der nu skal gøres, han alene. Dermed forlader han dem – men tro
på Gud og tro på mig ! Han skal, når den tid kommer, selv hente dem hjem til
faderhuset., og det ved de jo i grunden hvor er, for, siger Jesus: de kender selv
vejen. Og det er måske lidt provokerende sagt, her i Johannes' gengivelse af
samtalen. For Thomas synes i grunden ikke, de kender vejen. Han vil godt have
45 en ordentlig anvisning på, hvad vej de skal gå for at komme ud af denne elendige
verden og derhen, hvor Jesus er. Og det kunne da godt lyde, somom Thomas
har hørt lidt om, hvad gnostikerne talte om, at det gælder om at finde en vej, en
måde , en metode for at kæmpe sig frem til Gud. Men disciplene kom jo oppe
fra Galilæa, hvor gnostikernes blanding af alt muligt religiøst stof nok ikke har
50 været så kendt, så det kan også være noget andet, der har foresvævet Thomas. I
hvert fald: den tanke, at der må være noget, jeg selv kan skaffe mig, en måde at
leve på, evt. en guru at holde mig til, noget jeg kan arbejde med for med
sikkerhed at nå hen til et bestemt mål, der er hævet over denne verden, hævet op
over den usikkerhed, der plager alle de almindelige og kedelige og verdslige –
55 selve denne ide har været kendt i mange skikkelser ned gennem tiderne og er det
i hvert fald i høj grad i dag. Det er derfor, man er så forarget ved tanken om, at
noget, som f.ex. Judasevangeliets, skulle være udelukket fra Ny Testamente med
den enkle begrundelse, at det var forkert. Det ene kan vel være lige så godt som
det andet, siger man. Nej, siger de gamle, der omkring år 200 samlede det Ny
60 Testaments skrifter.. Kristendom, det er tro på Kristus. Og Jesus afviser alle
metoder, som mennesker vil anvende for selv at tilkæmpe sig en vej til Gud. Han
siger: jeg er vejen og sandheden og livet. At kende Gud er at kende mig. Det vil
sige: det virkelige liv, det er det, I lever i dag. I har ikke nået Gud, men Gud har
nået jer. I skal ikke finde en måde at realisere jer selv på, for I er realiserede. Du er
65 der, hvor du står, en realitet, skabt af Gud, udvalgt og hellig og elsket af ham.
Hvad vil du mer? Det var det, som allerede din dåb fortalte dig.

70 Vorherre Jesus viser os ikke en vej til sandheden, som vi kan gå for tilsidst at
fortjene livet i dets fylde. Hans nærvær hos sine de døbte, mens vi er på vej
gennem verden, det er det sande liv, og mens vi lever livet her, er vi allerede
hjemme, hvor vi skal være, for

Med ham er alt vi fremme

75

Og har hos Fader hjemme.

Ingen himmelflugt. Tro på Gud og tro på mig og bliv, hvor I er, på jeres plads
som Guds børn på deres fars jord. Det er svaret til Thomas og til os.

80

Den tænker Thomas så lidt over, må man formode. Imens er Filips tanker gået i
en anden retning. Herre, vis os Faderen, og det er nok for os. Altså ærlig talt,
Filip. Nok – at se Faderen. Det var ellers ikke så lidt. Èt er, at enhver jøde vidste,
at det ikke er mennesker givet at se Gud. Men Filip må da have vidst, at han med
85 sit krav om at se Faderen afviser Jesu forkyndelse af, at han er ét med Gud, sin
far. Men Filip kan alligevel ikke tie stille. Jesu fattige skikkelse og foragtede ord –
skulle det virkelig være alt, hvad de havde at holde sig til, når han ikke længere
var synlig hos dem? Nej, bare lige et enkelt glimt, der indiskutabelt var et glimt
af Gud – så ville man være helt sikker. Helt sikker på Gud selv, udenom Kristus,
90 uden om langfredag, uden om lidelse og død. Uden om, at Gud møder
mennesker her, på menneskers jord, på livets vilkår. Man bryder sig slet ikke om
en Gud, der kommer så tæt på.

Vi hører det så tit – og der er næppe nogen af os, der kan sige os fri for
95 tankegangen: en kærlig og almægtig Gud, der fra sin himmel våger over os
allesammen – det er da i orden, det kan vi godt tro. Og vi vil måske også indlade
os på mange åndelige hundekunster for at få et glimt af ham i hans herlighed.
Det kan give den grå hverdag et lift. Men han skal holde sig i sin Himmel, skal
han – efter fornuftige menneskers mening. En Gud, der lader sig føde som
100 menneske og kommer til os og går på jordens snavsede veje og finder glæde ved
at gå dem og dele menneskenes liv med dem – nej, den er for langt ude. Den er
for langt ude –

Men det er kristendom. Jeg er vejen og sandheden og livet, ikke bare målet ved
105 vejs ende, men livets gyldighed undervejs, for han er den opstandne og levende,

der stadig er med os på vejen. Vi er ikke blevet spurgt, hvilken Gud vi nu synes, der bedst kunne imødekomme hver vore personlige ønsker og behov. Men han, som kommer ovenfra og er over alle, har taget os ved hånden og følges med os.

110 Møder os ved døbefont og nadverbord, er der hver en livets stund. Det er vort liv, og det er vor frihed tillige. Vi skal ikke med tanker eller følelser vinde Gud. Han har taget hånd om os, og den, der ikke ejer sit liv, men er ejet af Gud, han er i gode hænder. Han skal i liv og i død vente alt godt af Vorherres hånd. Som Åstrup siger det:

115

Vort liv vi ej kan røve, hvor gerne vi så vil.

Så giv os da at øve, hvad du har sat os til;

120

Lad os med værket slide

Og ubekymret vide, det skal med os forgå. Ubekymret –

Amen.

125

130 Lov, tak, pris og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du som har været, er og altid bliver én sand treenig Gud, højlovet i al evighed. Amen.

Herre vor Gud, vi takker dig for dit hus på jord, din kirke, hvor vi må gå ud og ind som dem, der er børn af huset og finde fred og føde til dagligt liv og evigt liv. Vi takker for din kirke på dette sted, for al den herlighed, der samler os her, alt, 135 hvad godt og rigt vi her deler med hinanden. Vi beder dig: hold os fast i de helliges samfund, fast i fælleskabet om dåb og nadverbord, om salmer og prædiken og bøn og al velsignelsen.

Kilde

140 Manuskript tilsendt af Karen Horsens' søn, Rasmus Christian Olsen, og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra Rasmus Christian Olsen.

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

3. søndag efter påske, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/karen-horsens-praediken-3-sondag-efter-paske>

150

155

160

165

170

175

180